

Geen 9 tot 5 mentaliteit

FOTO'S: GERRIT STRIJBIS

▲ *Anthonien Aspin en Arjen van den Hazel:
"Regelmatig overleg belangrijk"*

Anthonien Aspin en Arjen den Hazel - decanen van Wellantcollege in Houten - hebben een uitgebreid takenpakket. Ze verzorgen voorlichting over de opleidingen en helpen leerlingen bij de keuze van een vervolgopleiding. Hun taak veranderde met het groene onderwijs mee. Veelzijdigheid, inzet en flexibiliteit kenmerken hun activiteiten.

Docenten weten zich geen raad. Op de absentielijst scoort deze leerling ver boven het gemiddelde. In een gesprek met de decaan komt de aap uit de mouw. De leerling vertelt dat zijn OV-jaarkaart ongekende mogelijkheden biedt. Tijdens zijn treinreizen ontwerpt hij tuinen, maakt hij bestekken en coördineert hij de werkzaamheden. Andere leerlingen voeren deze vervolgens in het weekeinde uit. Deze anekdote komt naar voren tijdens een gesprek met Anthonien Aspin en Arjen van den Hazel, deca- →

▲ Joost Vos en Frank van Zuilekom: "Met behulp van decanen op de trap naar maatschappelijk succes"

Frank van Zuilekom en Joost Vos, leerlingen uit het derde leerjaar van de mbo-afdeling Tuin, Park en Landschap niveau 4 van Wellantcollege in Houten tonen zich tevreden over het decanaat. Joost: "Ze adviseerden ons over de pakketkeuze voor een eventuele hbo-opleiding." Zij roemen de organisatie van een middag waarbij hbo-instellingen uit de groene sector zich in Houten presenteerden. Deze bijeenkomst verschaftte duidelijkheid en bespaarde de leerlingen achteraf nutteloze bezoeken aan open dagen. Ze beschikken nog niet over een duidelijk toekomstbeeld. Joost denkt aan een hbo-opleiding voor tuinarchitectuur. Frank twijfelt: "Ik denk aan Inholland, maar aan de andere kant heb ik genoeg van de schoolbanken."

pen noemt hij onder andere inlevings- en relativeringsvermogen, humor, representativiteit en ontvankelijkheid voor onderwijsvernieuwingen. Daarnaast vindt hij het belangrijk dat vakdocenten deze taak uitoefenen. Zij kennen het vak en de bedrijfstak. Het enthousiasme voor hun vak is authentiek.: "Tijdens voorlichtingsbijeenkomsten stellen bezoekers hoofdzakelijk vragen over het vakgebied en niet over avo-vakken."

Anthonien richt zich hoofdzakelijk op de nieuwe leerlingen terwijl Arjen zich specialiseerde op doorstroommogelijkheden. De overige taken verdelen ze. Deze taakverdeling biedt voor- en nadelen. Arjen: "Zo bieden we leerlingen en collega's een vast aanspreekpunt. Daarnaast biedt dit de mogelijkheid tot specialisatie." Daarmee bestaat de kans op eenzijdigheid. Bij afwezigheid van een van de twee decanen kost de informatievoorziening meer tijd. Dat ze over een gezamenlijke werkruimte beschikken compenseert dit nadeel deels: "We overleggen regelmatig en steken veel op van elkaars contacten."

nen van de mbo-vestiging Houten van Wellantcollege. Samen beschikken zij over 0,7 fte voor de begeleiding van 1.185 leerlingen. Arjen verzorgt daarnaast lessen in de afdeling Tuinbouw. Anthonien concentreert zich als vakdocent Bloem dit schooljaar op managementopleidingen. Een incidenteel gesprek met leerlingen over sterk afwijkende leerstijlen beschouwen zij ook als onderdeel van hun taak. Arjen vertelt dat zij daarnaast als decanen voorlichting geven aan nieuwe leerlingen en tevens een rol spelen bij de intake. Tijdens de opleiding begeleiden zij leerlingen bij verandering van afdeling of leerroute. Ook adviseren zij leerlingen over doorstroommogelijkheden en verzorgen zij beroepskeuzetesten. Assistentie bij voorbereiding van open dagen, contacten met ouders, docenten, mentoren en decanen van andere scholen noemt hij eveneens als voorbeelden van bij hun taak behorende werkzaamheden.

Authentiek

Arjen werkt sinds een jaar als decaan. Een servicegerichte instelling vindt hij

essentieel voor zijn functie, flexibiliteit eveneens. Leerlingen klampen decanen op de meest willekeurige tijdstippen aan. Daarmee overstijgt deze taak het rooster. Soms kost dit enkele momenten van een contactuur. Anthonien en Arjen staan van vroeg in de ochtend tot laat in de middag paraat. Daarnaast verzorgen ze in de avonden samen 55 voorlichtingsbijeenkomsten. Het komt steeds vaker voor dat overleg met ouders ook 's avonds telefonisch plaatsvindt. Als andere noodzakelijke eigenschap-

'Shopgedrag: leerlingen reageren enthousiast bij voorlichtingsbijeenkomsten en laten vervolgens niets meer van zich horen'

Voor de leerlingen

Ze participeren in de Dekanenkringen Utrecht BVE en vmbo. Ze vinden deze contacten noodzakelijk. Scholen kijken bij elkaar in de keuken en leren elkaars aanpak kennen. Dit draagt tevens bij aan de afstemming van diploma's, certificaten en portfolio's. Daarnaast maken ze deel uit van de Nederlandse Vereniging van Schooldecanen en Leerlingbegeleiders. De Dekanoloog, een uitgave van deze vereniging, bevat veel nuttige informatie.

Sandra van der Meel en Cindy van Hees zitten vanaf het vmbo al met elkaar in de schoolbanken. Beiden volgen nu een BBL-opleiding Bloem. Dankzij de suggesties van de decanen maakten zij de overstap van een tweejarige BOL-opleiding naar de BBL. Cindy twijfelde over deze keuze. Uit een door de decanen verzorgde beroepskeuzetest bleek dat een loopbaan in de uiterlijke verzorging ook bij haar paste. Haar stagebieder prees haar inzet en haalde haar over toch voor het bloemenvak te kiezen. Naast de decanen speelden ook de ouders van Sandra een rol bij haar besluit voor een aanvullende BBL-opleiding. Sandra: "Stel dat ik ooit een eigen bloemenwinkel begin, dan is deze opleiding mooi meegenomen."

▲ Sandra van der Meel en Cindy van Hees: "Decanen helpen ons bij opleidingskeuze"

Tevens onderhouden ze contacten met andere decanen van Wellantcollege en hbo-instellingen. Officieel overleg met de decanen van hun instituut vindt zelden plaats. Na de fusie overlegden ze regelmatig om een gestroomlijnde en uniforme aanpak te creëren. Dit behoort tot het verleden. Het servicebureau verzorgt het materiaal voor voorlichtingsbijeenkomsten. Anthonien: "Dit maakt officiële bijeenkomsten onnodig." Het groene onderwijs kent geen landelijke bijeenkomsten voor decanen. Daar bestaat bij haar ook weinig behoefte aan: "We krijgen veel uitnodigingen voor diverse bijeenkomsten. Bij een interessant programma melden we ons aan. Wij werken primair voor de leerlingen. Bij veelvuldige afwezigheid komt dat in het gedrang."

Shopgedrag

Anthonien werkt sinds 1990 als decaan. Zij noemt enkele verschillen tussen haar huidige en vroegere taak. Zij startte toen er nog veel belangstelling voor het groene onderwijs bestond. Open dagen bleken vol-

doende om de schoolbanken te vullen. Het numerieke verval van het groene mbo-onderwijs dwong scholen om potentiële kandidaten buitenshuis te wijzen op de aantrekkelijke kanten van dit onderwijs. De uitbreiding van het aantal opleidingen ziet zij eveneens als een belangrijke verandering. Het shopgedrag van leerlingen noemt zij als kenmerk van het heden. Ze reageren enthousiast bij voorlichtingsbijeenkomsten en laten vervolgens niets meer van zich horen. Ook verlaten leerlingen om uiteenlopende redenen sneller een opleiding. Dit vindt ze niet altijd verkeerd: "Ons onderwijssysteem maakt het behalen van enkele noodzakelijke competenties mogelijk. Leerlingen kiezen wat ze nodig hebben.

Als positieve aspecten van haar taak noemt zij de verschillende contacten met vertegenwoordigers uit diverse onderwijsgeledingen. Anthonien: "Je leert allerlei mensen kennen. Daarnaast gedragen leerlingen zich individueel anders dan in groepsverband. Ze bedanken je, dat maak je tijdens reguliere lessen zelden mee." Slecht functionerende leerlingen en de vervolgens noodzakelijke contacten met de

ouders ziet zij als een nadeel van haar taak. Ook de overheidsopstelling ergert haar soms. Leerplichtambtenaren handelen af en toe naar de letter en niet naar de geest van de wet. Zo besloot een BBL-leerling over te stappen naar een schildersopleiding. Anthonien adviseerde hem de verplichte schooldagen te gebruiken voor een kennismakingsstage bij een schildersbedrijf. Dat voorkomt een verkeerde keus: "De leerplichtambtenaar weigerde. Zo ontnemen we hem de kans zijn keuze aan de praktijk te toetsen. Het resultaat is een ongemotiveerde leerling." ∞

Gerrit Strijbis